

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Den 6. december 1995 indgik Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti en principaftale om totalliberaliseringen af telesektoren i Danmark. Aftalen udgør tillæg nr. 4 til den politiske aftale af 22. juni 1990 om den danske telesektor.

Aftalen forudsætter, at gennemførelsen sker i to tempi, trin 2a og trin 2b. Første del af udmøntningen af principaftalen blev gennemført i foråret 1996. Dette lovforslag udgør en del af udmøntningen af den resterende del af principaftalen, der blandt forligspartnerne er aftalt gennemført med sigte på ikrafttræden pr. 1. juli 1997.

Principaftalen indeholder følgende sigtelinier for lovgivning om graveadgang m.v.:

»Det skal sikres, at alle infrastruktur-selskaber får lige muligheder med hensyn til nedgravning af kabler, opstilling af master m.v. Den pågældende regulering vil blive udformet, så fælles udnyttelse af såvel eksisterende som ny-etablerede ressourcer (nedgravede kabelveje, allerede opstillede master m.v.) fremmes mest muligt, og således at gennemtvungelse af adgang til andres ejendom i alle tilfælde kræver en forudgående afgørelse, truffet af en offentlig myndighed.

Adgangen til at anvende ekspropriation i forbindelse med etablering af telekommunikationsanlæg undergives en særlig regulering, der indebærer, at ekspropriationsinstrumentet henlægges til Telestyrelsen, således at styrelsen i hvert enkelt tilfælde, forud for evt. iværksættelse af ekspropriation via de relevante myndigheder m.v., ud fra en generel telepolitisk vinkel vurderer, om anvendelse af ekspropriationsinstrumentet i det konkrete tilfælde er berettiget.

Vurderingen af om ekspropriation kan accepteres, skal ske på grundlag af forud fastlagte kriterier. Heri vil blandt andet indgå, om der findes andre tekniske muligheder, der kan løse det pågældende telekommunikationsbehov.

Samtidig gennemføres, i forlængelse af Trin 1, nærmere regler om nye infrastruktur-selskabers adgang til at nedgrave kabler eller opstille sendemaster på offentlige forsyningsvirksomheders arealer, i forbindelse med overordnede vejssystemer m.v. samt om fælles udnyttelse også af disse faciliteter.

Endelig gennemføres der regulering, der sigter på at sikre brugerne reel adgang til at vælge mellem konkurrerende teleselskaber ved at sikre disse adgang til bygninger, etage-byggerier m.v.«

A. Gældende lovgivning

Lov nr. 96 af 31. marts 1965 om ekspropriationer under ministeriet for offentlige arbejder giver ministeren for offentlige arbejder (nu trafikministeren) adgang til at iværksætte eller for så vidt angår ikke-statslige anlæg tillade, at der iværksættes ekspropriation efter reglerne i ekspropriationsprocesloven, bl.a. med sigte på etablering, ændring og udbygning af telekommunikationsanlæg, der udføres af staten eller et koncessioneret selskab.

Det følger endvidere af § 2, i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, jf. lovbekendtgørelse nr. 501 af 22. juni 1995, som senest ændret ved lov nr. 469 af 12. juni 1996, at forskningsministeren meddeler koncession på anlæg og drift af de i loven angivne telekommunikationstjenester. Der blev på baggrund heraf ved bekendtgørelse nr. 167 af 10. marts 1994 meddelt Tele Danmark koncession på udbud af en række nærmere angivne offentlige tele-net og teletjenester.

Tele Danmark har hidtil, på grundlag af den således tildelte koncession og deraf følgende eneret, haft adgang til at anmode om iværksættelse af ekspropriation med sigte på etablering af telekommunikationsanlæg, udvidelse eller ændring heraf m.v. Den pågældende ekspropriationsadgang omfatter, jf. hidtidig praksis, bl.a. ekspropriation med henblik på nedlægning af kabler, etablering af fordelerskabe, mindre centralbygninger m.v.

I følge § 2, stk. 3, i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, kan forskningsministeren imidlertid efterfølgende træffe beslutning om liberalisering af de telekommunikationsnet og -tjenester,